

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛІНСЬКОГО**

Кафедра початкової та дошкільної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

П.В. Михальченко

30 вересня 2023 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФОРМУВАННЯ МЕДІАКУЛЬТУРИ ВИХОВАТЕЛЯ ЗДО**

Ступінь магістра

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Освітньо-професійна програма «Дошкільна освіта»

Миколаїв – 2023

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Тимченко Алла Анатоліївна, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук.

Програму схвалено на засіданні кафедри початкової та дошкільної освіти

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри початкової та дошкільної освіти (Якименко С. І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Голова навчально-методичної комісії (Хрящевська Л.М.)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол від «30» серпня 2023 року № 12

Голова навчально-методичної ради (Н.В.Михальченко)

Анотація (українською мовою)

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Формування медіакультури вихователя ЗДО» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 012 Дошкільна освіта за освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичної та практичної бази знань з основ медіосвіти та медіаграмотності і практичних навичок ефективної взаємодії з інформацією, отриманою з медіа джерел; формувати здатність аналізувати тексти медіа.

Завдання курсу:

- засвоїти особливості формування медіакультури вчителя початкової школи;
- усвідомити медіа засобів на розвиток сучасного суспільства;
- сформувати теоретичні та практичні навички медіаграмотності.

Міждисциплінарні зв'язки: Актуальні проблеми дошкільної педагогіки, методологія наукових досліджень, Інтерактивні технології в освіті.

Навчальна дисципліна складається з 3-х кредитів.

Ключові слова: *медіакультура, медіаосвіта, вихователь ЗДО, медіатексти. засоби маніпуляції свідомістю.*

Анотація (англійською мовою)

The program of study of the selective educational discipline "Formation of the media culture of the preschool teacher" is compiled in accordance with the educational and professional program for the master's training in specialty 012 Preschool education according to the educational and professional program "Preschool education".

The subject of study of the academic discipline is the formation of a theoretical and practical knowledge base on the basics of media education and media literacy and practical skills of effective interaction with information obtained from media sources; form the ability to analyze media texts.

Course tasks:

- learn the peculiarities of media culture formation of the primary school teacher;
- to understand media means for the development of modern society;
- to form theoretical and practical media literacy skills.

Interdisciplinary connections: Current problems of preschool pedagogy, research methodology, Interactive technologies in education.

The educational discipline consists of 3 credits.

Key words: *media culture, media education, SEN teacher, media texts. means of manipulation of consciousness.*

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «**Формування медіакультури вихователя ЗДО**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності **012 Дошкільна освіта** за освітньо-професійною програмою «**Дошкільна освіта**».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичної та практичної бази знань з основ медіосвіти та медіаграмотності і практичних навичок ефективної взаємодії з інформацією, отриманої з медіа джерел; формувати здатність аналізувати тексти медіа.

Міждисциплінарні зв'язки: Актуальні проблеми дошкільної педагогіки, методологія наукових досліджень, Інтерактивні технології в освіті.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1. 1. *Мета курсу:* формування теоретичної та практичної бази знань з основ медіосвіти та медіаграмотності і практичних навичок ефективної взаємодії з інформацією, отриманої з медіа джерел; формувати здатність аналізувати тексти медіа.

1. 2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

Завдання курсу:

- засвоїти особливості формування медіакультури вчителя початкової школи;
- усвідомити медіа засобів на розвиток сучасного суспільства;
- сформувати теоретичні та практичні навички медіаграмотності.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Розуміти і володіти провідними категоріями педагогіки і психології вищої школи, методики викладання дисциплін професійно-педагогічного циклу.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-2 здатність визначати власну світоглядну концепцію освіти; ЗК-3 здатність володіти критичним, рефлексивним мисленням та дослідницькою культурою

ЗК-8 здатність до вільного користування засобами сучасних інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення завдань професійної діяльності;

II. Фахові:

ФК-1 здатність розробляти та реалізовувати педагогічні технології з дошкільної педагогіки;

ФК-9 здатність розробляти і реалізовувати новітні технології, які враховують особливості розвитку дитини з особливим освітніми потребами

На вивчення навчальної дисципліни відводиться: 90 годин / 3 кредити ECTS. ;

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Кредит 1. Світ інформації та його вимоги до особистості

Тема 1. Медіаосвіта як основна вимога до особистості інформаційного суспільства.

Поняття медіаосвіти особистості, системи мас-медіа. Засоби передавання інформації. Головні механізми розвитку медіаосвіти особистості та освіченості.

Тема 2. Світовий досвід медіаосвіти.

Огляд світового досвіду концепцій медіаосвіти. Концепція медіаграмотності (або візуальної грамотності), оцінкові концепції ,комунікативні концепції.

Кредит 2. Різновиди та історичний розвиток друкованих медіа

Тема 3. Друковані масмедіа

Характерні ознаки газетних видань. Основні функції засобів масової комунікації. Друковані періодичні видання.

Тема 4. Фотографія

Історичний розвиток фотографії. Різновиди фотографій, класифікація. Аналіз фотографії як медіа тексту.

Кредит 3. Різновиди та історичний розвиток телевізійних медіа.

Тема 5. Кіно і телебачення

Визначення кіно та телебачення. Види та кіножанри. Сучасні телевізійні жанри та формати. Особливості створення телешоу.

Тема 6. Інтернет і мобільний контент

Поняття про інтернет. Засоби комунікації в Інтернеті. Поняття блогу та блогової журналістики. Безпека та етика в Інтернеті.

Тема 7. Радіо і музика.

Історія і винахід радіо. Використання радіо. Особливості сучасного радіомовлення

Тема 8. Реклама

Фактори розвитку реклами. Нетоварна реклама. Роль реклами в сучасному житті. Відеокліп як засіб реалізації музичного твору.

Кредит 4. Медіатексти: аналіз, запобіганням маніпуляціям і створення

Тема 9. Різновиди аналізу медіа текстів.

Поняття медіа тексту. Аналіз медіатекстів різних видів медіа. Аналіз медіа в контексті ринку

Кредит 5. Основи медіаграмотності та практичних навичок взаємодії з інформацією

Тема 10. Основні засоби маніпуляції свідомістю та створення медіатекстів.

Поняття про маніпуляцію свідомістю. Маніпулятивні можливості новин. Маніпуляції у рекламі. Мульфільм як засіб маніпуляції свідомістю.

3. Рекомендована література

Базова

Посібники

1. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: Навчальний посібник / О.Т.Баришполець, Л.А.Найдьонова, Г.В.Мироненко, О.Є.Голубева, В.В.Різун та ін.; За ред. Л.А.Найдьонової, О.Т.Баришпольця. К.: Міленіум, 2010. 440 с.
2. Основи медіа грамотності: Навчально-методичний посібник для вчителя 8 (9) клас. Плани-конспекти уроків / За ред. В.Ф.Іванова, О.В.Волошинюк, О.П.Мокрогуза. Київ Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. 190 с.
3. Практична медіаосвіта: авторські уроки. Збірка / Ред.-упор. В.В.Різуна та В.В.Лігостанського. – Київ: Академія української преси, 2013. 447 с.
4. Шейбе С. Медіаграмотність: Підручник для вчителя / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу / Перекл. з англ.. С.Дьома; за загал. ред. В.Ф.Іванова, О.В.Волошенюк. К.: Центр вільної преси, Академія української преси, 2014. – 319 с.

Статті

5. Бакіров В.С. Креативна модель медіаосвіти: експеримент Каразінського університету / В.С.Бакіров, Л.В.Стародубцева // Педагогіка і психологія. 2013. №2. С. 29-37.
6. Жалдак М. Інформатизація школи: комп'ютер і здоров'я дитини / М.Жалдак // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001. – №4.– С. 42-46.
7. Іванова Т.В. Медіаосвіта та медіа грамотність як актуальні тенденції виховання сучасної молоді / Т.В.Іванова, В.Ф.Іванов // Педагогіка і психологія. 2013. №2. С. 46-54.
8. Коломієць А. Міжпредметні та над предметні проекти як спосіб розвитку інформаційної культури студента / А.Коломієць, Д.Коломієць // Педагогіка і психологія професійної освіти. 2006. №2. С. 24-31.
9. Литвин А. Використання технологій мультимедіа у професійній підготовці / А.Литвин // Педагогіка і психологія професійної освіти. 2005. №2. С. 7-21.

10. Найдюнова Л.А. Основні напрями і перші підсумки експериментального впровадження медіаосвіти на всеукраїнському рівні / Л.А.Найдюнова // Педагогіка і психологія. 2013. №2. С. 38-45.
11. Непомнящий Б. Освіті – Космічні можливості / Б.Непомнящий // Директор школи, ліцею, гімназії. 2001. №4. С. 30-34.
12. Синьов В.М. Потенціал віртуального комп'ютерного середовища в аспекті колекційної медіаосвіти і соціальної реабілітації осіб з обмеженнями життєдіяльності / В.М.Синьов, А.Г.Шевцов // Педагогіка і психологія. 2013. №2. С. 61-65.
13. Чинок О. Мультимедіа системи та їх ефективність у системі відкритого навчання /О.Чинок // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001. – №4.– С. 47-52

Допоміжна

1. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: Навчальний посібник / О.Т.Барішполець, Л.А.Найдюнова, Г.В.Мироненко, О.Є.Голубева, В.В.Різун та ін.; За ред. Л.А.Найдюнової, О.Т.Барішпольця. – К.: Міленіум, 2010. – 440 с.
2. Основи медіа грамотності: Навчально-методичний посібник для вчителя 8 (9) клас. Плани-конспекти уроків / За ред. В.Ф.Іванова, О.В.Волошинюк, О.П.Мокрогуза.Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. – 190 с.
3. Практична медіаосвіта: авторські уроки. Збірка / Ред.-упор. В.В.Різуна та В.В.Літостанського. – Київ: Академія української преси, 2013. – 447 с.
4. Шейбе С. Медіаграмотність: Підручник для вчителя / Сінді Шейбе, Фейз Рогоу / Перекл. з англ. С.Дьома; за загал. ред. В.Ф.Іванова, О.В.Волошенюк. – К.: Центр вільної преси, Академія української преси, 2014. – 319 с.
5. Рень Л. В. Медіаосвіта як засіб формування медіакультури учнів [Текст] / Л. В. Рень // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Чернігів, 2014. – Вип.115. – С.208-212. – (Педагогічні науки).
6. Палагнюк Ю. В. Політологічний аналіз медіа реформ у сучасній Україні та Республіці Польща [Текст] : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук / Ю. В. Палагнюк. Миколаїв, 2008. 16 с.
7. Петрунько, О. В. Діти і медіа: соціалізація в агресивному середовищі [Текст]: Монографія / О. В. Петрунько. Полтава: Укрпромторгсервіс, 2010. 480 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: тестування, самостійні та контрольні роботи, виступи, реферати.